

[P. Munch.]

kommen Taagetale som den, der blev ført af den ærede Ordfører i Gaar. Jeg siger det ikke for at være ubehagelig mod ham; thi jeg forstaar, at hans Stilling er ubehagelig, han staar jo som Ordfører for et tredelt Parti, og i en saadan Stilling er det naturligvis ikke let at være Ordfører uden at føre taaget Tale. Og hvis jeg ikke tager helt fejl af hans Ord, stod han ogsaa her og skulde give Udtryk for en splittet Tilstand i hans egen Sjæl, en Kamp mellem Forstanden og visse Stemninger, der fører ham i forskellige Retninger.

Derfor kom den ærede Ordfører til det ene Øjeblik at sige eet og i det følgende noget helt andet. Derved kom han til ligesom at anbefale et Forlig med begge Parter, et Forlig, der skulde strække sig fra de ivrigste militærtroende i det konservative Parti til Radikale og Socialdemokrater. Jeg tror, at man her var naaet til et Maal af politisk Naivitet, maa jeg maaske have Lov til at sige, som er for stort til, at det virkelig kan være noget, man kan bygge paa.

Nej, det kan ikke nytte at ville forene disse modsatte Synspunkter. Partiet Venstre kommer til at tage sit Valg. Vil man vælge endeligt og afgørende det fortsatte Samarbejde med det konservative Parti paa dette Omraade, saa længe det kan holde Flertallet, eller vil man gøre et Forsøg paa at komme til en maaske kun foreløbig Forstaaelse med andre Retninger?

Overfor dette var øjensynligt den ærede Ordførers Sind lige saa delt, som Partiet Venstres Sind overhovedet er det paa dette Omraade. Et Øjeblik var den ærede Ordfører glad over, at jeg havde taget Ansvar for Løsningen af visse fuldkommen oplagte Bevogtningsopgaver, som den ærede Ordfører nævnte, og hvoraf han i Gaar læste adskillige op; men det næste Øjeblik vendte han sig — medens man dog skulde tro, at hans Glæde maatte være Udtryk for, at det var Opgaver, han lagde Vægt paa — med al den Spot, som han, naar han bliver ivrig, raaer over, mod Tanken om at konstatere Danmarks Neutralitet. Der var næsten ikke Grænse for den Ringeagt, han havde overfor denne Idé.

Nu maa jeg sige, at dette med at konstatere Neutraliteten er ikke mit Udtryk, jeg har aldrig været særlig stolt over det eller særlig glad for det. Udtrykket er Hr. J. C. Christensens, og jeg synes, det er lige haardt nok, at man, selv om man ved, at han ikke længere staar paa det Standpunkt, at han stod paa i Halvfemsernes Slutning, drager i Leding mod dem af ham formede

Sætning med en saadan Ringeagt, som den var Genstand for fra den ærede Ordførers Side i Gaar.

Men efter at den ærede Ordfører først havde talt om Bevogtningsopgaver og dernæst om denne Konstatering af Neutraliteten, gled han over i stærke og i Virkeligheden, forstod jeg, varme Ord for det, han kaldte at væрге Landet, til Gunst for en Forsvarskamp, Forsvarsindsats, Forsvarsvillie i Folket o. s. v.

Jeg vil have Lov til at sige til den ærede Ordfører, at naar han først er inde paa dette, er han inde paa en Vej, hvor der ikke er virkeligt Grundlag for at standse. Han er dér inde paa en Glidebane, hvor han vel kan holde op i Kraft af en Villiesakt, fuldkommen vilkaarligt, og sige, som han sagde i Gaar, at ud over nogle og fyrrer Millioner Kroner kommer vi i alt Fald ikke; men det er umuligt for ham at give Grunde for, at han holder op netop ved 44—45 Mill. Kr., som det foreliggende Lovforslag vil koste, naar det gennemføres.

Da maa han erkende, at hvis alt dette virkelig har en forsvarsmæssig Betydning for Danmark, er der ingen Fornuft i at sætte en saadan Grænse. Da er det konservative Krav om, at man skal gaa videre, berettiget. Og dér følger jeg til, at da er det Krav, som den ærede Ordfører for Socialdemokratiet ustandselig foreholder de Konservative, at de maa gaa meget videre endnu, ogsaa fuldkommen berettiget.

Naar man først er inde paa Tanken om virkelig at gennemføre et Forsvar for Danmark, er det meget vanskeligt at drage en Grænse. Da er Grænsen i Virkeligheden kun draget ved, hvad vi magter i Danmark, hvad vi evner her i Landet. Og intet Menneske kan tvivle om, at var der nogen Livsinteresse i det for Danmark, magtede vi meget mere end de to Ordninger, som der i Øjeblikket ligger Forslag om under denne Behandling.

Det ærede Medlem vendte sig saa mod Ordet: Hvad kan det nytte? Og han søgte et Argument mod Anvendelsen af dette deri, at jeg afviste Tanken om en Afstemning om Ordene: Afrustning og Forsvar. Jeg afviste denne Tanke, fordi jeg anser det for fuldkommen haabløst at kalde det danske Folk til at stemme om to Ord, hvori hver Vælger vilde lægge en højst forskellig Mening. En Afstemning maa fornuftigvis foregaa om ganske bestemte konkrete Forslag. Men hvad har denne Afvisning at gøre med Styrken af dette Ord? Bag det Ord stod den Dag, det blev slynget ud i Folketingssalen, for 25 Aar siden, nøjagtig den